

Utlåtande 2008:78 RII (Dnr 335-1634/2001)

Renare stad - "dags att göra något åt Lortstockholm"

Motion av Börje Vestlund (s) (2001:69)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Motion (2001:69) av Börje Vestlund (s) anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Mikael Söderlund anför följande.

Ärendet

Börje Vestlund (s) har inlämnat en motion (2001:69) om att det är dags att göra något åt Lortstockholm. Motionären erinrar i motionen om Lubbe Norströms bok från 30-talet om Lortsverige. Det handlar om dålig städning av våra gator och torg, papperskorgar som inte töms eller töms för sällan, gator, torg och grönområden som städas alltför sällan ibland bara ett par gånger per år. Det handlar om att gator och torg utanför våra populäraste krogar nedsmutas med urin. Det handlar om klotter och nedsmutsning av våra byggnader.

Staden måste enligt motionären ta ett rejält grepp om detta. Målet är att Stockholm ska vara Europas renaste stad.

Beredning

Ärendet har remitterats till gatu- och fastighetsnämnden, Stockholms Stadshus AB och stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta, Maria-Gamla stan, Älvsjö och Norrmalm.

Gatu- och fastighetsnämnden anser att kampen mot nedskräpning och klotter självklart alltid kan förbättras. Men gatu- och fastighetsnämnden vill ändå hävda att staden redan tar ett stort ansvar för att få en renare stad.

Stockholms Stadshus AB kan inte annat än hålla med om att det är i allas vårt intresse att såväl innerstaden som ytterstaden hålls rena och att alla medborgare och företag ska ta ansvar för detta.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd för en ständig kamp mot skräp och klotter. På senare tid har dock en viss märkbar förbättring skett särskilt avseende grönområdena.

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd anser inte att nedskräpningen är så stor att benämningen Lortstockholm är helt adekvat.

Älvsjö stadsdelsnämnd anser att stadsdelen arbetar med att hitta vägar till ett effektivt resursutnyttjande av städinsatserna för att hålla Älvsjö stadsdel ren och prydlig.

Norrmalms stadsdelsnämnd är positiv till gemensamma strategier och satsningar för en renare stad.

Mina synpunkter

Just nu genomförs en av de största satsningarna på ett renare Stockholm någonsin. Efter år av eftersatt städning och vaga insatser mot klotter och skadegörelse arbetar nu Stockholms stad aktivt med att göra staden snyggare, renare och tryggare.

Under våren och sommaren 2007 städades det fyra gånger så ofta som tidigare i innerstaden, samtidigt som tömningen av våra papperskorgar ökade väsentligt och en särskild 24-timmarsgaranti för sanering av klotter införts.

Gator har spolats flera gånger i veckan bland annat på Norrmalm, Södermalm och Kungsholmen. Vi samarbetar även med viktiga aktörer som Polisen, Fortum, tidningsägarna och stadens skolor. Under innevarande år kommer dessutom 500 nya papperskorgar att monteras och 60 ytterligare plockare att utbildas i stadens tjänst.

Stockholm blir renare och vackrare, men som alla som rört sig på gator och torg vet så återstår ett stort arbete. Därför är det viktigt att stärka arbetet för en renare och vackrare stad, både vad gäller renhållning, arbetet mot klotter och annan skadegörelse samt arbetet för att påverka stockholmarnas attityder till nedskräpning.

Till skillnad från den förutvarande vänstermajoritet som motionären tillhör, visas nu handlingskraft mot nedskräpning och skadegörelse i Stockholm.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2001:69) av Börje Vestlund (s) om en renare stad - Dags att göra något åt Lortstockholm

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Roger Mogert* (s) enligt följande.

Det är anmärkningsvärt att borgarrådet påstår att man nu genomför en storsatsning på ett renare Stockholm. Det är positivt att man inte avbrutit det arbete som påbörjades under förra mandatperioden med kraftfullare vårstädning, samverkan med fastighetsägarna, arbete med attitydförändringar. Det är dock viktigt att hålla i minnet att det inte är någonting som påbörjades av den nuvarande majoriteten och att det inte finns några planer på att minska detta arbete efter kommande majoritetsskifte.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Motionen skrevs redan 2001, för 7 år sedan. Under den tid som gått har konsumtionen av engångsförpackningar av alla de slag och lätt tillgänglig snabbmat för att ätas på stående fot eller utelunch i parkerna på sommaren ökat dramatiskt, vilket har givit stora mängder avfall. En hel del slängs på förtäringplatsen och blir skräp.

Satsningar på renhållning, sanering och skadegörelse är viktiga men staden måste även göra satsningar på åtgärder som påverkar själva konsumtionen av varorna som i allt snabbare takt blir skräp. Här behövs förebyggande insatser och diskussioner med producenter om hur materialintensiteten och förpackningsmängderna kan minskas. Även insatser i syfte att ge ungdomar stöd till en mer medveten livsstil och ett hållbart samhälle genom att visa på sambanden mellan den egna livsstilen, samhället och miljön bör prioriteras.

Det finns även flera projekt bl a inom bostadsbolag där de boende och ungdomar har deltagit i skötsel och städning av sitt bostadsområde, samt kommit med idéer på förbättringar för ökad trivsel utifrån sina egna erfarenheter. Denna typ av medverkan stärker stockholmarnas känsla av ansvar för sitt bostadsområde och ökar förståelsen för och värdet av en trivsam och trevlig livsmiljö. Det minskar nedskräpningen och klotter i området, vilket gör att dessa satsningar på många sätt lönar sig på sikt och främjar en trivsammare stad ur flera perspektiv.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion (2001:69) av Börje Vestlund (s) anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.

Stockholm den 2 april 2008

På kommunstyrelsens vägnar:
KRISTINA AXÉN OLIN

Mikael Söderlund

Kerstin Tillkvist

Särskilt uttalande gjordes av *Carin Jämtin, Tomas Rudin, Roger Mogert och Teres Lindberg* (alla s) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (s) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Stefan Nilsson* (mp) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (mp) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

I motionen talas mycket om hur smutsigt det är i innerstaden och i svaret på motionen lyfts också åtgärder i innerstaden fram. Vänsterpartiet ser en fara i att fokusera för mycket på innerstaden. Det finns många andra delar av Stockholm där renhållningen är prekär och invånarna får stå ut med både överfulla papperskorgar, klotter, skräp på marken och annat som förfular boendemiljön. Vi vill se en övergripande renhållningsplan som gäller hela Stockholm.

ÄRENDET

Börje Vestlund (s) har inlämnat en motion om att det är dags att göra något åt Lortstockholm. Motionären erinrar i motionen om Lubbe Norströms bok från 30-talet om Lortsverige. Det handlar om dålig städning av våra gator och torg, papperskorgar som inte töms eller töms för sällan, gator, torg och grönområden som städas alltför sällan ibland bara ett par gånger per år. Det handlar om att gator och torg utanför våra populäraste krogar nedsmutsas med urin. Det handlar om klotter och nedsmutsning av våra byggnader.

Staden måste enligt motionen ta ett rejält grepp om detta. Målet anges vara att Stockholm ska vara Europas renaste stad.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till gatu- och fastighetsnämnden, Stockholms Stadshus AB och stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta, Maria-Gamla stan, Älvsjö och Norrmalm.

Gatu- och fastighetsnämnden

Gatu- och fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 mars 2002 att besvara kommunstyrelsens remiss av motion 2001:69 med kontorets utlåtande.

Reservation anfördes av vice ordföranden Börje Vestlund (s) samt ledamöterna Teres Lindberg (s) och Karin Wanngård (s), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamöterna Ann-Marie Strömberg (v) och Kajsa Stenfelt (v), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av ledamoten Per Bolund (mp), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Sten Nordin (m) samt ledamöterna Tord Bergstedt (m), Bo Bladholm (m), Helena Bonnier (m), Inge-Britt Lundin (fp), Mats Rosén (kd) och Kurt Hultgren (sp), *bilaga 1*.

Gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 februari 2002 har i huvudsak följande lydelse.

SAMMANFATTNING

Gatu- och fastighetsnämndens remisstid går ut 2002-03-15.

I motionen hävdas att städningen av våra gator och torg är dålig. Motionären yrkar bl a att en kraftfull satsning skall göras för att få en renare stad.

Gatu- och fastighetsnämnden ansvarar numera endast för vissa av de frågor som tas upp i motionen. Merparten av stadens gatuhållning ligger på stadsdelsnämnderna.

Kampen mot nedskräpning och klotter kan självklart alltid förbättras. Men gatu- och fastighetskontoret vill ändå hävda att vi redan tar ett stort ansvar för att få en renare stad. Bland våra insatser kan framhållas vårt mångåriga arbete med att samordna insatser mot klotter och den samordning av utvecklingsarbete gällande renhållning, vinterväghållning och parkskötsel som startade förra året.

I syfte att motverka illegal affischering och samtidigt verka för ett renare Stockholm bedriver vi också ett samarbete för annonsering av pop- och rockevenemang.

Vi pekar även på vår tidigare redovisade utredning om eventuellt ändrad ansvarsfördelning och ny organisation för renhållningen av gångbanor mm i Stockholm och de effektiviseringar av bötesstraffen för vissa nedskräpningsförseelser som genomförts efter stadens propåer.

REMISSEN

Motionen har remitterats till, förutom gatu- och fastighetsnämnden, koncernstyrelsen och stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta, Maria-Gamla Stan, Älvsjö och Norrmalm för yttrande senast 2002-03-15.

MOTIONEN

Börje Vestlund erinrar i motionen om Lubbe Norströms bok från 30-talet om Lortsverige. Diskussionen denna gång gäller enligt motionen Lortstockholm. Det handlar om dålig städning av våra gator och torg, papperskorgar som inte töms eller töms för sällan, gator, torg och grönområden som städas alltför sällan ibland bara ett par gånger per år. Det handlar om att gator och torg utanför våra populäraste krogar nedsmutsas med urin. Det handlar om klotter och nedsmutsning av våra byggnader.

Staden måste enligt motionen ta ett rejält grepp om detta. Målet anges vara att Stockholm ska vara Europas renaste stad.

Motionären yrkar att

1. en kraftfull satsning skall göras för att få en renare stad
2. städning skall ske av våra gator och torg dagligen eller i varje fall minst tre da-

gar per vecka

3. grönområden skall städas minst en gång per månad i varje fall under barmarkstider
4. de delar av näringslivet som bidrar till att öka nedsmutsningen skall involveras i arbetet med denna satsning
5. information om vårt gemensamma ansvar skall produceras regelbundet och annonseras på lämpliga platser
6. utbildning av berörda nämnder skall hållas i varje fall en gång per mandatperiod
7. tillsammans med bostadsbolagen ta fram strategier för att minska nedsmutsningen i form av utkastade sopor från lägenheterna
8. insatser mot klotter utvecklas och intensifieras.

GATU- OCH FASTIGHETSKONTORETS SYNPUNKTER

Gatu- och fastighetsnämnden ansvarar numera endast för vissa av de frågor som tas upp i motionen. Merparten av stadens gatuhållning ligger på stadsdelsnämnderna.

Kampen mot nedskräpning och klotter kan självklart alltid förbättras. Men vi vill ändå hävda att vi redan tar ett stort ansvar för att få en renare stad. Bland våra insatser kan följande framhållas.

Utvecklingsgruppen

I stadens budget för 2001 angavs att gatu- och fastighetsnämnden ”ska omprioritera 3 Mkr inom sin budget för utvecklingsarbete, samordning, stöd och uppföljning av städning och snöröjning i staden”. Motsvarande satsning görs även i år.

För att genomföra utvecklingsuppdraget inrättade gatu- och fastighetskontoret en styrgrupp med representanter från kontoret och stadsdelsförvaltningarna för att leda arbetet som i huvudsak omfattar renhållning, vinterväghållning och parkskötsel.

Under 2001 hade styrgruppen 7 möten. Vidare genomfördes ett seminarium och en studieresa.

Vi anordnade ett seminarium under våren 2001 med deltagare från alla stadsdelar och berörda entreprenörer samt egen personal för diskussion om bl a entreprenaders ersättningsformer, kontraktstider, förfrågningsunderlag, parkeringsregler och saltanvändning.

Nya nyckeltal och konteringsprinciper har utarbetats och kommer att tillämpas från årsskiftet 2001-02.

Andra gemensamma projekt som har genomförts/diskuterats är bl a:

- *Attitydpåverkan i renhållningsfrågor.
- *Gemensam gatujour under icke ordinarie arbetstid.
- *Rening av sopsand.
- *Adoptera ett kvarter, samordningsprojekt för renhållning och klotter-sanering.

Klotterbekämpning

Staden har på olika sätt i mer organiserade former arbetat mot klotter sedan 1994. Gatu- och fastighetskontoret har sedan länge en samordnande roll även i detta arbete. Det pågår ett nära samarbete mellan oss och bl a SL och tunnelbanepoliserna. Vi sanerar våra mest utsatta anläggningar inom en arbetsvecka i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Övriga anläggningar saneras vid behov. Strategidokumentet "Med gemensamma krafter mot klotter i Stockholms län" underskrivet av bl a flera borgarråd och länspolismästaren är ett viktigt dokument i arbetet mot klotter. Policyn mot klotter/graffiti som gatu- och fastighetsnämnden godkände 2001 är ett komplement till strategidokumentet.

Vår hållning är att inte ge dubbla budskap till ungdomarna i dessa frågor. 2001 tillattes en styrgrupp med representanter från gatu- och fastighetskontoret och tre stadsdelsförvaltningar. Under våren 2001 har gruppen tillsammans med SL informerat och diskuterat klotterproblematiken med förvaltningar och bolag. Detta har även skett i samband med seminarieserien "Ungdomar i riskzon", arrangerad av socialtjänstförvaltningen under hösten.

En del stadsdelsförvaltningar har samordnat sina städ- och klottersaneringsinsatser med hjälp av projektet "Adoptera ett kvarter" i vilket även gatu- och fastighetskontoret och några andra förvaltningar och bolag deltagit. De flesta stadsdelsförvaltningarna saknar dock resurser för att arbeta med samordning. På Norrmalm, i Gamla stan och på Södermalm finns städmästare. De har på ett aktivt och positivt sätt arbetat med flera samordningsprojekt med företagare, skolor m fl. 2002 har det anställts ytterligare fem städmästare, två i innerstaden och tre i ytterstaden.

I år kommer styrgruppen att lägga fast riktlinjer för det fortsatta arbetet med klotterfrågan. En uppföljning efter seminarieserien "Ungdomar i riskzon" ska diskuteras. Kontakt har även tagits med Kommunförbundet för diskussion kring olika frågor, följa utvecklingen, stöd till forskningsprojekt, juridiska möjligheter att inte lägga ner förundersökningar i klotterärenden etc. Informationsarbetet kommer att fortsätta i bl a seminarieform. Arbetet i "Samordningsgruppen för klotterfrågor i Stockholms län" fortsätter och ska intensifieras.

Ett samarbete planeras under året även mellan Stockholm, Göteborg och Malmö för att tillämpa och sprida vidare de erfarenheter som redan finns och även utveckla nya metoder.

Vidare har de nordiska huvudstäderna ett klotternätverk som bildades 1998. Nätverket har regelbunden kontakt, följer utvecklingen i de olika länderna och sprider erfarenheter, både av det repressiva och preventiva arbetet mot klotter. Nätverket har haft två möten under 2001 och planerar fortsatt samarbete i år. Ett möte är planerat i Stockholm under våren.

Stadens förvaltningar och bolag har under 2001 betalat ca 19 Mkr i rena saneringskostnader. Kostnader för återställande i samband med klotterborttagning som ommålning, omputsning, administration m m belastar den ordinarie driftbudgeten och är svåra att särredovisa. I en del stadsdelar har klottret ökat, i andra är det oförminskat.

Den viktigaste slutsatsen som staden dragit efter många års arbete med klotterproblematiken är att klotter måste tas bort direkt, att saneringen måste upprepas om nytt klotter uppkommer och att regelbunden uppföljning görs, helst inom 24 timmar. Ytterst är det en fråga om resurser.

Annonsering

I syfte att motverka illegal affischering och samtidigt verka för ett renare Stockholm har gatu- och fastighetskontoret inlett ett samarbete med SAMI (Samverkansorganisation för olika musikanter och grupper). Samarbetet omfattar annonsering av pop- och rockevenemang inom Stockholms stad. Samarbetet innebär att SAMI och kontoret tillsammans (50/50) finansierar ett 4-färgsuppslag i tidningen Metro som presenterar veckans konserter etc under en period av ca 40 veckor. På sidan ska också finnas ett kalendarium med olika evenemang listat dag för dag.

De av SAMIS medlemmar som vill delta i projektet förbinder sig att motverka och inte själva ägna sig åt illegal affischering. Förra gången ett liknande projekt genomfördes märktes en klar minskning av den illegala affischeringen bl a därför att närpolis och fastighetsägare deltog aktivt. Dessa aktörer bör engageras också i det nu planerade samarbetet. Namnet **Affischplats Stockholm** används som logotyp på annonserna, de nya affischtavlorna samt på eventuella tillkommande infokiosker som beräknas ge ett 70-tal nya affischeringsytor.

Vi planerar också en reklamradiokampanj under året som en del i det långsiktiga attitydförändrande arbetet. Sedan tidigare finns videofilmer som visats i TV och på stockholmsbiograferna. Dessa håller sådan kvalitet att de kan användas t ex av stadsdelsnämnderna i olika sammanhang. Kostnaderna för samarbetet med SAMI och radioreklamkampanjen beräknas uppgå till ca 1,5 Mkr i år.

Bostadsföretag och näringsliv

Gatu- och fastighetskontoret anser det i likhet med motionären rimligt att alla som bidrar till nedskräpningen bör engageras för att minska densamma. Så långt det är praktiskt och formellt möjligt bör också nedskräparen vara eller göras ansvarig för rengöringen.

I sammanhanget kan nämnas att gatu- och fastighetskontoret i tjänsteutlåtande 1996-12-03 redovisade en utredning angående eventuellt ändrad ansvarsfördelning och ny organisation för renhållningen av gångbanor mm i Stockholm. Förslaget byggde på renhållningslagens bestämmelser och en studie av hur andra kommuner i landet helt eller delvis fört över ansvaret för de fastighetsnära gångbanorna till fastighetsinnehavarna. Gatu- och fastighetsnämnden beslutade 1997-02-04 i enlighet med kontorets förslag att till kommunstyrelsen för remissbehandling och eventuella fortsatta åtgärder överlämna tjänsteutlåtandet med tillhörande utredning.

Kommunstyrelsen har ännu inte tagit ställning till nämndens propå.

Effektivare bötesstraff

På gatu- och fastighetsnämndens uppdrag vände vi oss 1995-06-09, med upprensning 1999-03-01, till riksåklagaren RÅ med en begäran att RÅ inför enkla och schabloniserade ordningsböter som direkt utfärdas av polisen för olovligt ianspråktagande av offentlig plats i form av uppställning av containrar o dyl, olovlig affischering, nedskräpning etc.

RÅ inordnade 1999-03-16 ett antal förseelser i ordningsbotsystemet såsom förseelse mot förbud i kommunal föreskrift att på offentlig plats uppsätta affischer, banderoller o dyl (600 kr), förgelseväckande beteende genom offentlig urinering (500 kr) och förorening eller nedskräpning på färdmedel eller inom trafikföretags område (300 kr).

RÅ meddelade dock i skrivelse 1999-03-23 att ordningsbot endast kan utfärdas för brott som ger penningböter. De av oss föreslagna brotten olovligt ianspråktagande av offentlig plats i form av uppställning av containrar o dyl och nedskräpning av offentlig plats stadgar enligt RÅ dagsböter, vilket medför att det inte är lagligt att föra dessa till polisen.

I sak delar i och för sig RÅ vår uppfattning att just dessa förseelser kunde vara lämpliga för ordningsbot men RÅ ville inte initiera någon lagändring.

SLUT

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s tjänsteutlåtande daterat den 12 mars 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Dnr 335-1634/01: Remiss av motion nr 69/2001 av Börje Vestlund (s) om en renare stad

Gatu- och fastighetsroteln har remitterat rubricerad motion till bland annat Stockholms Stadshus AB för yttrande senast 2002-03-15. I motionen föreslås olika åtgärder för att förbättra renhållningen i Stockholm.

Underremiss

Motionen har skickats på underremiss till AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem för synpunkter (*bilaga 1-3*).

Bolagen välkomnar sammanhållna initiativ i renhållningsfrågan som är en svår och kostsam hantering.

I delar som direkt berör bolagen anförs bland annat följande:

Det förekommer att sopor kastas ut från lägenheter men det finns redan rutiner för att hantera dessa problem.

Bolagen arbetar aktivt med att såväl förebygga som att sanera klotter.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen kan inte annat än hålla med om att det är i allas vårt intresse att såväl innerstaden som ytterstaden hålls rena och att alla medborgare och företag ska ta

ansvar för detta.

Bland annat bostadsbolagen arbetar mycket aktivt med denna fråga inom och i anslutning till sina fastigheter. Däremot kan samordningen mellan olika huvudmän förbättras för att förbättra renhållningen och klottersaneringen.

Bilagor

1. Svar på underremiss från AB Svenska Bostäder
2. Svar på underremiss från AB Familjebostäder
3. Svar på underremiss från AB Stockholmshem

Svenska Bostäder

2002-02-04

Dnr SB 01-0449

Stockholms Stadshus AB

Att: Joachim Quiding

Underremiss av motion nr 69 angående renhållning

Svenska Bostäder har beretts tillfälle att yttra sig över motion nr 69. I anledning härav får vi lämna följande synpunkter.

Svenska Bostäder kan inte annat än hålla med om att det är i allas vårt intresse att Stockholm med ytterområden hålls rena och att alla medborgare och företag ska ta ansvar för detta.

Det är dock främst de två sista punkterna i motionen som vi anser oss direkt berörda av.

Vad gäller hyresgäster som kastar ut sopor genom fönstren så kan vi kommentera att det är en tämligen sällsynt händelse. Det förekommer ibland i vissa områden att någon hyresgäst kastar ut sopor genom fönstret. Detta är naturligtvis inte acceptabelt varför vi följer upp beteendet med samtal, brev till berörda och lappar i porten m.m. I områden där problemet återkommit förekommer visst "detektivarbete" för att ta reda på vem som kastat soporna. Därefter debiteras den skyldige. I områden där det förekommit att sopor kastats ut genom fönstret sker information till alla hyresgäster om vad som gäller och hur sophaneringen ska skötas.

Vad gäller klotter så är det mycket svårt för oss att förhindra att det uppkommer. Det vi kan påverka är att se till att vi så snabbt som möjligt tar bort klottret. Mer om vår klotterhantering finns att läsa i svar till underremiss av departementspromemoria om åtgärder mot klotter dnr 01/11/96.

Svenska Bostäders uppfattning i renhållningsfrågan är att det är av yttersta vikt att vi håller rent och snyggt i våra bostadsområden.

- Vi anser att det för oss bostadsbolag gäller att alltid hålla rent och snyggt i våra fastigheter och på våra gårdar vilket uppmuntrar boende och allmänhet att fortsätta hålla rent och snyggt.
- Våra husvärdar ser vi som en viktig länk i renhållningsarbetet då de förutom att rent fysiskt sköta om våra bostadsområden även bidrar med personlig kontakt till boende.
- Sanktioner till de som skräpar ner.

- Agera mot enskilda lokalhyresgäster som producerar skräp och var noggrann med att dessa på egen hand håller rent och snyggt även utanför sina områden.

- Vi anser att en attitydförändring bland medborgarna måste till.
- Kampanjer och aktiviteter mot nedskräpning på skolor för ökat medvetande och ökad ansvarskänsla hos barn och ungdomar.

Med vänlig hälsning

Charlotte Axelsson

Göran Tillberg

Underremiss av motion nr 69 angående renhållning

Stockholms Stadshus AB har 2001-11-28 sänt rubricerad remiss till AB Familjebo-
städer för yttrande. Detta yttrande har inte varit föremål för behandling i bolagets sty-
relse men kommer i efterhand att anmälas i styrelsen.

Motionären föreslår en rad åtgärder för en kraftfull satsning för en renare stad.
Bland annat föreslås att staden tillsammans med bostadsbolagen skall ta fram strategi-
er för att minska nedsmutsningen i form av utkastade sopor från lägenheterna, samt
åtgärder i anledning av klotter.

Problematiken är av starkt varierande slag och omfattning mellan bolagets olika
bostadsområden. Sammanfattningsvis har vi konstaterat att sopor inte i någon större
utsträckning slängs utomhus av hyresgästerna. I vissa områden finns dock problem
med sopor som lämnas utanför sophusen, i trapphus och andra utrymmen, samtidigt
som miljöstugorna snabbt blir överfulla. För att komma tillrätta med denna missköt-
samhet bör man göra punktinsatser och försöker identifiera och komma i kontakt med
den eller de som inte klarar hanteringen, något som i viss utsträckning sker redan idag.

Även i fråga om klotter har vi i vissa fall arbetat med riktade informationsinsatser
såsom vid en större skadegörelse via klotter i samband med julhelgen ute i Järvaområ-
det. De boende informerades då om bland annat kostnaden för att åtgärda klottret, och
att denna kostnad blir en ”fördyring” för förvaltningen av fastigheten. I just Järvaom-
rådet deltar bolaget också i kampanjen ”Södra Järva - rent och snyggt”, ett samarbete
mellan stadsdelsförvaltningen och Stiftelsen Håll Sverige Rent, för att åstadkomma ett
lokalt engagemang mot nedskräpning och för ökat miljömedvetande.

Bolaget välkomnar sammanhållna initiativ i renhållningsfrågan, som är en svår och
kostsam hantering. Renhållningsentreprenörernas rutiner är av varierande kvalitet och
fungerar bitvis dåligt såväl administrativt som praktiskt med hämtningsintervall som
fallerar. Den utökade källsorteringen har gjort hanteringen mer komplex och ställer
höga krav såväl fastighetsägarens hantering och utrustning som på den enskildes han-
tering av sitt avfall.

Allmänhetens syn på sopor och källsortering, nedskräpning och klotter kan säkerli-
gen påverkas såväl av information av mer allmängiltig karaktär som via kampanjer av
typen ”Ett skräp om dagen” eller andra mer områdesspecifika, där enskilda engageras i
arbete för den egen närmiljön.

AB FAMILJEBOSTÄDER

Hans Pettersson

Lena Larsson Daag

Betr. underremiss av motion nr 69 om en renare stad – Dags att göra något åt Lortstockholm

Som svar på rubricerad underremiss får bolaget härmed anföra följande.

Stockholmshems svar inskränker sig till de delar som direkt berör bolaget.

grönområden skall städas minst en gång per månad i varje fall under barmarkstider.

För Stockholmshems del gäller att marken i våra bostadsområden städas minst en gång per vecka, på utsatta platser oftare. Bolaget har dessutom i flera fall tagit över mark som tidigare (miss-)sköttes av staden i sådana lägen att den gränsat till våra fastigheter.

tillsammans med bostadsbolagen ta fram strategier för att minska nedsmutsningen i form av utkastade sopor från lägenheterna.

Bolaget har i Rinkeby, där ovannämnda problem tidvis förekommit, infört tätare tömningsintervaller i sopsuganläggningen, ökat städfrekvensen utanför husen och givetvis informerat både i berörda fastigheter och i lokaltidningen. Stockholmshem medverkar också i projektet ”Håll Södra Järva rent och snyggt”. Vi försöker också finna en ny typ av sopsugsinkast som ska vara enklare att hantera än den nuvarande modellen av ”sogubbe”. Några ytterligare insatser bedöms från bolagets sida inte vara nödvändiga för närvarande.

insatser mot klotter utvecklas och intensifieras.

Under 2001 gjordes cirka 900 polisanmälningar om klotterangrepp på bolagets egendom och klottersaneringen kostade 4 Mkr. Enligt våra rutiner ska allt klotter fotograferas och lämnas in med polisanmälan. I samband med detta utförs också klottersaneringen som normalt sker inom ett dygn efter anmälan till bolaget om väderleken tillåter. Det är svårt att rengöra i stort sett alla typer av material med miljövänliga metoder när det är frost eftersom det då är risk att fasader mm tar skada genom frostsprängningar. Klottret tas dock bort så fort det blir mildväder några dagar.

Speciellt utsatta platser klotterskyddas med en vaxemulsion i förebyggande syfte, så att klotterborttagningen i sig ska angripa underlaget så litet som möjligt och möjliggöra ett miljövänligt borttagande med hetvatten. Andra åtgärder som vidtas är bl a plantera buskar och sätta upp spaljéer för olika växter så att den åtråvärda ytan inte längre går att använda för klotter.

Slutligen kan nämnas att bolaget har ett mycket bra erfarenhetsutbyte genom det regionala antiklottersamarbete där bl a Gatu- och fastighetskontoret, bostadsbolagen, SL, vissa kranskommuner och polisen deltar och utvecklar en samsyn i klotterfrågorna.

Med vänlig hälsning

AKTIEBOLAGET STOCKHOLMSHEM

Bengt Fogelström

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 14 februari 2002 att godkänna förvaltningens förslag till svar på remiss om en renare stad.

Reservation anfördes av ledamoten Rebwar Hassan (mp) samt ledamoten Jonas Ljungstedt och tjänstgörande ersättaren Rashad Rached Abdel Al (båda v), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 januari 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Socialdemokratiska kommunfullmäktigegruppen har i en motion tagit upp renhållningsproblematiken i Stockholms inner- och ytterstad. Det som förr handlade om osund inommiljö i Lubbe Nordströms "Lortsverige", som nu är ett minne blott, handlar idag om ostädad utemiljö i "Lortstockholm". Städningen på stadens gator och torg samt grönområden är undermålig och sker alltför sällan, papperskorgar töms inte och det klottras på våra byggnader m.m.

Följande åtgärder för att komma till rätta med problemet föreslås.

1. En kraftfull satsning skall göras för att få en renare stad.
2. Städning skall ske av våra gator och torg dagligen eller minst tre dgr/v.
3. Grönområden skall städas minst 1 g/månad i varje fall vid barmarkstid.
3. De delar av näringslivet som bidrar till att öka nedsmutsningen skall involveras i arbetet med denna satsning.
5. Information om vårt gemensamma ansvar skall produceras regelbundet och annonseras på lämpliga platser.
6. Utbildning av berörda nämnder skall hållas en gång per mandatperiod.
7. Tillsammans med bostadsbolagen ta fram strategier för att minska nedsmutsningen i form av utkastade sopor från lägenheterna.
8. Insatser mot klotter utvecklas och intensifieras.

Förslag till svar

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning för en ständig kamp mot skräp och klotter. På senare tid har dock en viss märkbar förbättring skett särskilt avseende grönområdena. Detta beror delvis på åtgärder med särskilda medel från storstadssatsningen, vars resultat förvaltningen hoppas skall bli mer bestående. Realiteten är dock att det alltid finns en relation mellan de pengar och resurser som stadsdelen har till förfogande och nivån på renheten. Det handlar också om svårigheterna att nå fram och ändra medbor-

garnas attityder.

Stadsdelsförvaltningen har startat upp i samarbete med Rinkeby stadsdelsförvaltning och lokala fastighetsägare projektet ”Södra Järva rent och snyggt”, vars målsättning är att få de boende och verksamma inom stadsdelen mer delaktiga och ta ett större ansvar för sin utemiljö. En ytterligare satsning har skett i och med att Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning anställt en städmästare vars uppgift är att få en samordning med fastighetsägare, näringsliv, medborgare, skolor, föreningar m.fl. som förhoppningsvis på sikt kommer att minska nedskräpning och förebygga klotter i stadsdelen.

Av bilagda städavtal framgår städfrekvensen i stadsdelen. Här framgår bl.a. att torgytor i Tensta-Hjulsta sopas mellan 5 - 6 ggr/ vecka barmarks-tid och papperskorgarna där töms 5 - 6 ggr/vecka. Parkvägar, cykelbanor och gator sopas 3 ggr/år. Av bilagan framgår också att de stora gröna aktivitetsytorna skall städas 1 g/vecka under sommarmånaderna.

Vad gäller förslaget om att utbilda nämnderna en gång per mandatperiod framgår det inte vad detta skall omfatta. Det torde dock vara en fråga för staden centralt.

För att uppnå medborgarnas krav och önskemål om utemiljön krävs ökade resursanslag. Förvaltningen välkomnar ett fördelningssystem utifrån framtagna ”nycklar” lika all annan verksamhet inom förvaltningen. Det borde uppskattningsvis medföra ökade resurser till Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning.

SLUT

Bilagor: Städavtal

Remissen

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 februari 2002 att som svar på remissen till kommunstyrelsen överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Maria-Gamla stans stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 31 januari 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Börje Vestlund (s) föreslår i sin motion ”Dags att göra något åt Lortstockholm” att kraftfulla satsningar ska göras för att få en renare stad. I detta arbete ska stadens förvaltningar, näringslivet och bostadsbolag medverka.

Förvaltningen framhåller att stadsdelens gator, torg och parker redan idag har den städfrekvens som motionären önskar och stora insatser görs mot klotter. Ett aktivt samarbete med näringslivet, föreningar och skolor sker i syfte att nå målet - en renare stad. För ett år sedan

anställdes en städmästare för att vidareutveckla detta samarbete. Förvaltningen tycker inte att benämningen Lortstockholm är helt adekvat. Oftast är stadsdelen tämligen ren och välstädd. Trots stora insatser är nedskräpningen dock, vid vissa tillfällen och inom vissa områden, ett stort problem som alla som bor och verkar i staden måste hjälpas åt att motverka.

Ärendets beredning

Ärendet är en remiss från Kommunstyrelsen och har handlagts och beretts av stadsmiljöavdelningen inom Maria-Gamla Stans stadsdelsförvaltning.

Städfrekvenser m m i Maria-Gamla Stan

I förvaltningens kontrakt med städentreprenören föreskrivs en städfrekvens på sju dagar i veckan på de mest utsatta gatorna i stadsdelen under perioden april-oktober. På bostadsgator är städfrekvensen två gånger per vecka. Våra naturområden städas ca en gång i månaden under barmarkssäsongen, vilket är vad motionären förelår ska vara ett minimikrav.

Förutom kontraktet med ordinarie städentreprenör deltar även ca 20 personer i Offentligt Skyddat Arbete (OSA) med extra plockstädning inom stadsdelen. Förvaltningen har flera brukaravtal med enskilda medborgare eller föreningar som sköter en näraliggande grönyta, med visst stöd och instruktioner från förvaltningen.

Problem med fulla skräpkorgar finns trots att förvaltningens entreprenör ska tömma dessa när de har nått en fyllnadsgrad av 90 %. Vissa korgar töms flera gånger varje dag, andra tre gång-er per vecka och skräpkorgar i mer isolerade områden en gång per vecka. Emellertid kan en skräpkorg återfyllas mycket snart efter tömning, bl a på grund av att skräpkorgar under de senaste åren allt oftare används för hushållssopor av både boende och butiker.

Klotter

Maria-Gamla Stan har satsat mycket både på att förebygga och sanera klotter. Städmästaren har bl a genomfört utbildningar om klotterkulturen för personal inom förvaltningen som arbetar med barn och ungdomar, för att sprida kunskap och påverka attityder. Klotter på objekt som förvaltningen ansvarar för (soffor, skräpkorgar, parkmurar) tas bort så fort som möjligt, i vissa prioriterade områden inom 24 timmar. Andra områden har en frekvens på en vecka eller en månad. Tillsammans med kommunala bostadsföretag, gatu-och fastighetskontoret, Birka Service m fl genomförs även samordningsprojekt för samtidig klottersanering.

Förvaltningens synpunkter

Motionären tar upp problem med nedskräpning och dålig städning av Stockholms gator, torg och parker. Papperskorgar töms för sällan, det urineras utanför krogar och det klottras på byggnader.

Förvaltningen anser inte att nedskräpningen är så stor att benämningen Lortstockholm är helt adekvat. Oftast är vår stadsdel tämligen ren och välstädd. Med extra manuella insatser når man ett påtagligt bättre resultat, vilket är en metod som förvaltningen vill förespråka.

Antalet toaletter är tämligen stort i staden, dock är behovet ännu större. Det är en lång process att hitta platser som alla inblandade är nöjda med i en trång stadsmiljö. Många önskar fler toa-letters – men de ska inte stå nära ”min verksamhet” eller skymma utsikt eller stå synligt på andra sätt. Frågan är svårlöst.

Kraftfullare tag och tydligare ställningstagande från stadens ledning emot klotter och olaga affischering är nödvändigt om vi ska nå framgång.

Förvaltningen kan konstatera att nedskräpningen i staden, trots stora ansträngningar och insatser, många gånger kan vara beklämmande påtaglig. Det krävs kraftfulla, långsiktiga och gemensamma insatser för att få en ändring till stånd när det gäller attitydpåverkan och en respekt för allas vårt gemensamma stadsrum. Förvaltningen tror snarare att det är den gemensamma viljan att inte skräpa ner i staden som måste påverkas och som på sikt kan ge resultat och en renare stad, snarare än att försöka städa ännu mer än som sker idag.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 februari 2002 att överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Särskilt uttalande gjordes av Kåre Gustafsson m.fl. (s), *bilaga 1*.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande har i huvudsak följande lydelse.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom teknik och miljöenheten, Älvsjö stadsdelsförvaltning.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om en renare stad :”Dags att göra något åt Lortstockholm” till Älvsjö stadsdelsnämnd för yttrande.

Motionen av Börje Vestlund(s) handlar om dålig städning av gator, torg och grönområden, klotterproblem mm. och ger förslag till ett antal åtgärder.(se bilaga)

Förvaltningens synpunkter

I Älvsjö arbetas ständigt med att hitta vägar till ett effektivt resursutnyttjande av städinsatserna. I kontraktet med entreprenören finns en rörlig del för att bättre kunna styra städinsatserna efter efterfrågan. Samarbete finns med näringslivet i exempelvis Älvsjö industriområde och McDonalds vid Kontrollvägen. Städning av centrum sker tre gånger/vecka. Naturområden vårstädas i samarbete med skolor och förskolor och dessutom om behov uppstår. En genomgripande klottersanering görs en gång/år. Tillkommande klotter ska därefter, efter anmälan, saneras inom en arbetsvecka.

Problem med nedskräpning i Älvsjö finns framför allt intill återvinningsstationerna som ligger utanför stadsdelsnämndens ansvar. Dessutom finns det problem med åter-

kommande klotter. Förvaltningen har ett samarbete med bland annat gatu- och fastighetskontoret om klotterfrågor. Klotterproblemet är, som förvaltningen ser det, en attitydfråga i samhället som måste hanteras på bred front tillsammans med skolor, fastighetsägare mm. De utbildnings- och informationsinsatser som motionären förespråkar kan vara bra om de följer en gemensam strategi. Självklart är det också så, precis som motionären föreslår, att resurstilldelningen måste öka för att också få en renare stad. Intill dess, gör vi vad vi kan med dom resurser som står till buds, för att hålla Älvsjö stadsdel ren och prydlig.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 februari 2002 att överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av ledamoten Åke Askensten (mp), *bilaga 1*.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28 januari 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Norrmalms stadsdelsnämnd har beretts tillfälle att yttra sig över Kommunstyrelsens remiss avseende Börje Vestlunds (s) motion om förslag till en kraftfull satsning för

en renare stad. Förvaltningen är positiv till gemensamma strategier och satsningar för att komma till rätta med nedskräpningen av stadens gator och grönområden men instämmer absolut inte i motionärens uppfattning att stadsdelarnas städning sköts dåligt eller att nämnderna och förvaltningarna inte är medvetna om sitt stora ansvar att hålla områdena rena och städade. Enligt förvaltningens uppfattning är det inte heller självklart att man enbart med hjälp av ytterligare medel till städning kommer åt de problem som så tätt hör ihop med den ökande nedskräpningen, nedsmutsningen och skadegörelsen. Förvaltningen anser att man på ett medvetet och långsiktigt sätt skall satsa på att i

positiv och konstruktiv riktning påverka de allmänna attityderna till renhållning.

Det är angeläget att visa på goda exempel, lyfta fram goda förebilder och skapa gränsöverskridande samverkansformer för flera intressenter samt att öka kunskapen om renhållningen i det offentliga rummet.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för strategi och stöd. Samråd har skett med berörd personal inom beställaravdelningens gatu- och parkgrupp.

Bakgrund

Norrmalms stadsdelsnämnd har mottagit en remiss från Kommunstyrelsen.

Remissen avser Börje Vestlunds (s) motion om en renare stad. Yttrandet skall vara Kommunstyrelsen tillhanda senast den 15 mars 2002 (*bilaga 1*).

I motionen presenteras åtta olika förslag till åtgärder för att åstadkomma en renare stad och för att komma till rätta med nedskräpningen av stadens gator, torg och grönområden.

Norrmalms stadsdelsnämnds inriktningsmål inom stadsmiljöområdet för år 2002 är

:

- att stadsdelens skall hållas ren och städad sommar som vinter
- att grönområden i stadsdelen skall vårdas och värnas
- att skönhetsvärdena i den urbana staden skall bevaras och utvecklas

samt

- att källsorteringen skall ske inom fastigheten.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen är positiv till gemensamma strategier och satsningar för en renare stad.

Förvaltningen instämmer absolut inte i motionärens uppfattning att stadsdelarnas städning sköts dåligt eller att nämnderna och förvaltningarna inte är medvetna om sitt stora ansvar att hålla områdena rena och städade. Förvaltningen anser att det inte heller är självklart – trots att ytterligare medel till städinsatser är välkommet – att man enbart med hjälp av ytterligare medel till städning kommer åt de problem som så tätt hör ihop med den ökande nedskräpningen, nedsmutsningen och skadegörelsen.

Enligt förvaltningens uppfattning skall man på ett medvetet och långsiktigt sätt satsa på att påverka de allmänna attityderna till renhållningen i positiv och konstruktiv riktning.

Det är angeläget att visa på goda exempel, lyfta fram goda förebilder, skapa gränsöverskridande samverkansformer för flera intressenter och att öka kunskapen om renhållning i det offentliga rummet.

Förvaltningens kommentarer till motionens åtta förslag:

”En kraftfull satsning skall göras för att få en renare stad”

Den erfarenhet som förvaltningen har är att nedskräpningen, nedsmutsningen och skadegörelsen har ökat och att ökningen hänger nära ihop med de förändrade attityderna till renhållning och den uppluckrade respekten för det regelverk som finns kring renhållning och sophantering. Det är inte ovanligt att det finns hushållssopor i stadens skräpkorgar, att grovsopor ställs på gator och offentliga platser, att vitvaror och hushållsmaskiner lämnas vid återvinningsstationerna. Stockholmarnas mat- och lunchvanor har också blivit annorlunda - speciellt under den varma årstiden då snabbmaten och utflykterna för med sig engångsförpackningar

och rester i stadens parker och grönområden. För att de utförda och planerade städinsatserna skall få verkan anser förvaltningen att det är viktigt att påverka attity-

derna till renhållning och återfå respekten för de regler och normer som finns för renhållning i det offentliga rummet.

”Städning skall ske av våra gator och torg dagligen eller i varje fall minst tre dagar per vecka”

”Grönområden skall städas minst en gång per månad i varje fall under barmarkstider”

Utifrån stadsdelsnämndens inriktningsmål och fastställda generella åtaganden (*bilaga 2*) har förvaltningen tagit fram arbetssätt och –rutiner, fastställt metoder för uppföljning och skrivit entreprenadavtal för att uppnå dessa mål. Inom stadsdelen finns fungerande rutiner för städning. Förvaltningen bedömer att stadsdelens nuvarande städfrekvens – som är högre än det föreslagna - är tillräcklig och anpassad till stadsdelens behov. Förvaltningens uppfattning är att det inte är meningsfullt att fastslå

en städfrekvens som är allmängiltig för hela staden – städningen av gator, torg och grönområden samt städfrekvensen måste anpassas till de behov och förutsättningar som respektive område har.

”De delar av näringslivet som bidrar till att öka nedsmutsningen skall involveras i arbetet med denna satsning”

Stadsdelen har sedan ett antal år en städmästare som med gott resultat och tillsammans med förvaltningens gatu- och parkingenjörer, miljösamordnare och samhällsplanerare både initierat och drivit flera projekt och samverkansformer med entreprenörer, företagareföreningar, bostadsbolag, organisationer osv. Samverkan och kontakterna har möjliggjort att påverka attityder, vidta åtgärder och angripa ett flertal av de problem som uppstår kring renhållning, nedsmutsning och klotter. Förvaltningen anser att det är angeläget att utveckla dessa samverkansformer och att samordna städinsatserna med bostadsbolagen, näringslivet, SL, gatu- och fastighetskontoret, renhållningsförvaltningen, post, polis, m m.

”Information om vårt gemensamma ansvar skall produceras regelbundet och annonseras på lämpliga platser”

I staden finns många goda exempel, förebilder och erfarenheter om samverkan och projekt som med fördel kan samlas i en gemensam kunskaps- och erfarenhetsbank där informationen kan hållas aktuell och där den kan vara tillgänglig för alla som vill ta del av den.

”Utbildning av berörda nämnder skall hållas i varje fall en gång per mandatperiod”

Renhållningen och nedskräpningen är ofta förekommande och engagerande teman i de medborgarförslag som stadsdelsnämnden kontinuerligt behandlar och tar ställning till. Det offentliga rummet och stadsdelens trafikmiljö är också föremål för medborgarnas synpunkter och klagomål som förvaltningen dagligen tar del av, besvarar, åtgärdar och följer upp. Både stadsdelsnämnden och förvaltningen är medvetna om det stora ansvaret för renhållningen och varse om problematiken och svårigheten att komma till rätta med nedskräpning, nedsmutsning och skadegörelse. Nämnden har också i samband med upphandling av renhållningstjänster satt sig in i frågan liksom

vid teman på nämndens sammanträden.

”Tillsammans med bostadsbolagen ta fram strategier för att minska nedsmutsningen i form av utkastade sopor från lägenheterna”

Förvaltningen anser att källsortering bör ske i anslutning till fastigheten och att återvinningsstationerna i stadsmiljön avvecklas i takt med att fastighetsnära källsortering införs. Förvaltningen efterlyser en policy för nuvarande återvinningsstationer så att dessa på grund av att de anses störande inte dras in utan att några alternativ för källsortering och grovsopor finns tillgängliga för hushållen.

”Insatser mot klotter utvecklas och intensifieras”

Förvaltningens anläggningar klottersaneras regelbundet när väderleken så tillåter. Saneringsåtgärderna sker i nära samarbete med berörda problemägare. Stadsdelens städmästare initierar och samordnar efter utförda inspektioner behövliga insatser. Städmästaren har också som uppgift att informera om klotter och om de negativa verkningar som det för med sig. Förvaltningen framhåller att det är angeläget att fördjupa och bredda kunskapen i klotterproblematiken.

RESERVATIONER M.M.

Gatu- och fastighetsnämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Börje Vestlund (s) samt ledamöterna Teres Lindberg (s) och Karin Wanngård (s) enligt följande

Förslag till beslut

Gatu- och fastighetsnämnden beslutar

att tillstyrka motionen

samt

att därutöver anföra följande

Det är positivt att kontoret fått ett tydligt uppdrag om utveckling, samordning mm i årets budget. Detta räcker dock inte. Trots att det från tid till annan görs stora insatser från stadens sida att komma till rätta med nedskräpning, nedsmutsning och klotter.

Just nu görs stora insatser mot klotter men detsamma kan inte sägas gälla annan nedsmutsning. De senaste åren har i staden det mesta arbetet varit i form av punktinsatser, där skräp- och städsmästare ansetts kunna lösa problemen. Med undantag av en sådan städsmästare har det arbetet bara rört innerstadens stadsdelar. Ett sådant system är knappast det sätt på vilket staden kan komma tillrätta med nedsmutsningen i stadens generellt.

Det kontoret definitivt inte kommenterar är den nedsmutsning som sker i våra grönområden, och som endast en eller två gånger per år städas. Detta är oacceptabelt då de grönområden vi alla vill ha i staden förslummas. Samarbete med företag som skräpar ner eller smutsar ner har gjorts på försök, t ex med McDonald's på Vasagatan. Detta måste fortsätta och utvecklas ytterligare och behöver således inte bara genomföras i samarbete med den aktuella fastighetsägaren, utan kan också genomföras i samarbete med de företag som hyr lokaler i en fastighet.

Utbildning av såväl tjänstemän som politiker i renhållningsfrågor är viktiga och bör genomföras inte minst därför att frågorna har större komplexitet än att ”sopa gator”.

En informationsinsats riktad till Stockholmarna om nedsmutsningen av staden, och vad den kostar, bör göras en eller ett par gånger om året. Den bör genomföras på bred front, t ex i bussar och tunnelbanor och på våra egna anslagstavlor, och både informera om alla Stockholmare ansvar, visa upp exempel på hur det blir om vi inte hjälps åt med detta arbete, men också hur det kan bli om vi gör det.

Effektivare bötesstraff kan vara en väg att gå, men förändring av attityder vore kanske ett effektivare och mer långsiktigt sätt att lösa dessa problem.

Reservation anfördes av ledamöterna Ann-Marie Strömberg (v) och Kajsa Stenfelt (v) enligt följande

Förslag till beslut

Gatu- och fastighetsnämnden beslutar

att till kommunstyrelsen överlämna och i huvudsak åberopa kontorets tjänsteutlåtande,

att för sin del tillstyrka motionen, samt

att anföra följande:

Gatu- och fastighetsnämnden delar motionärens uppfattning att det är dags för en kraftfull satsning för en renare stad och stöder samtliga förslag i motionen. Inte minst viktigt är det att medvetandegöra stockholmarna om det egna ansvaret - "Håll Stockholm Rent".

Reservation anfördes av ledamoten Per Bolund (mp) enligt följande

Förslag till beslut

Nämnden beslutar att

1. ge i uppdrag till stadsdelsnämnderna och Gatu- och fastighetskontoret att utveckla ett sammanhållet program för bättre städning i staden

2. därutöver anföra

Motionären har rätt i att stadens städning måste förbättras för att Stockholm ska behålla sin attraktivitet. Stadsdelsnämnderna och Gatu- och fastighetskontoret bör därför ges i uppdrag att ta fram ett sammanhållet program för bättre städning och uppföljning av att städningen verkligen är genomförd och håller hög kvalitet. Det är också viktigt med informationskampanjer och att många involveras och medverkar i att hålla staden snygg. Den nuvarande majoriteten har infört städmästare t.ex. på Norrmalm. Detta har i viss mån förbättrat städningen. Den långsiktiga effekten kan dock endast uppnås om människor som bor och vistas i staden känner ett ansvar för och vill bidra till egen och andras trevnad genom att inte skräpa ned eller förstöra. Det är ett kontinuerligt arbete att påverka människor till detta. Om staden har en hög kvalitet i renhållningen föregår staden med gott exempel.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Sten Nordin (m) samt ledamöterna Tord Bergstedt (m), Bo Bladholm (m), Helena Bonnier (m), Inge-Britt Lundin (fp), Mats Rosén (kd) och Kurt Hultgren (sp) enligt följande

Sedan majoritetsskiftet år 1998, satsas det mer än någonsin på att Stockholm skall vara en ren och vacker stad.

Stadsdelsnämnderna har genomförandeansvaret för städningen men från 2001 har GFN en central roll gällande planering, samordning och utveckling. Städmästare finns idag på Norrmalm och en gemensam för Södermalm. Från och med 2002 finns det

stämestare i alla stadsdelar i innerstaden, samt Spånga-Tensta, Enskede-Årsta och Skärholmen. För denna insats avsätts i budgeten ytterligare 5 mkr 2002.

Under 2000 satsades ungefär 48 miljoner kronor totalt på städning i Stockholms stad,

16 mkr extra tillfördes i staden som helhet på renhållningen under budgetåret 2001 jämfört med år 2000, vilket är en ökning på 30%, och detta har ökat ytterligare för budgetåret 2002.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av ledamoten Rebwar Hassan (mp) samt ledamoten Jonas Ljungstedt och tjänstgörande ersättaren Rashad Rached Abdel Al (båda v) enligt följande

”Vi reserverar oss mot beslutet då vi yrkat att

1. bifalla motionen
2. samt anföra följande:

Motionären tydliggör ett stort problem, nedskräpning och förfulning. Förvaltningen har naturligtvis insett problemet och försöker redan agera i motionärens anda. Men om den politiska majoriteten inte varit så snabb med att rusta ner Agenda 21 arbetet hade problemet inte fått denna vidd. Miljöarbete handlar alltid om insikt i behovet av förändring men också kunskap om hur förändring kan ske, därför behövs informationsinsatser och utbildningsarbete. De flesta vill ha det rent och fint omkring sig och det gäller att stötta och uppmuntra dessa, det gäller både föreningar och enskilda. Till detta behövs pengar. Men majoriteten vill bara spara och tyvärr blir då resultatet smuts och otrivsel. Gärna städ-mästare med miljöutbildning men återuppliva Agenda 21 arbetet så den medfödda viljan att värna och ta hand om vår jord ges konkret näring.”

Älvsjö stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Kåre Gustafsson m fl (s) enligt följande

Vi instämmer helt i motionärens förslag och yrkanden. För att vi ska få ett renare Älvsjö finns det mycket vi kan göra. Vi kan inte längre bara konstatera att vi har nedskräpning och klotter som andra ska rengöra. Vi föreslår istället att vi aktivt tar kontakt med de ansvariga för dessa områden och erbjuder oss att på deras bekostnad ta itu med problemen. Det är viktigt att dessa områden blir uppsnyggade för att öka trivseln i området. Som förvaltningen klargör är klotterproblemet en attitydfråga och här det viktigt att en strategi utarbetas i Älvsjö hur våra verksamheter ska arbeta med attitydpåverkan i denna fråga.

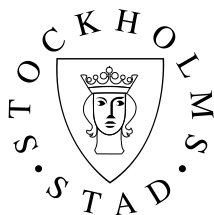

Norrmalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av ledamoten Åke Askensten (mp) enligt följande

Norrmalms stadsdelsnämnd borde ha beslutat att i huvudsak återropa stadsdelsförvaltningens förslag samt att anföra följande:

Det är uppenbart att det behövs ökade anslag till städning och renhållning. Det är också angeläget att kontinuerligt informera allmänheten om vad som är tillåtet och inte tillåtet. Som läget nu är kan ett antal nonchalanta, nedskräpande personer ställa till med mycket förtret i en stadsdel. Ökade insatser behövs också mot klottret – det är uppenbart för var och en som promenerar på Norrmalm och i andra stadsdelar.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2001:69

2001:69

Motion av Börje Vestlund (s) om en renare stad - "Dags att göra något åt Lortstockholm"

På 30 talet skrev Lubbe Norström en bok om Lortsverige. Det handlade utom om den dåliga hygien som grasserade i många svenska hem vid den tiden. Det handlade framför allt om den innemiljö som fanns i de ofta undermåliga bostäderna vid den tiden. Genom en medveten satsning på bra bostäder och framförallt badrum och tvättstugor är detta numer ett minne blott. Idag måste vi tyvärr ta upp diskussionen igen denna gång om Lortstockholm. Det handlar dålig städning av våra gator och torg, papperskorgar som inte töms eller töms för sällan, gator, torg och grönområden som städas alltför sällan ibland bara ett par gånger per år. Det handlar om att gator och torg utanför våra populäraste krogar nedsmutsas med urin. Det handlar om klotter och nedsmutsning av våra byggnader.

En gång i tiden var Stockholm en stad turister hyllade för att det var så rent och snyggt. Idag är det avsnitt av staden som inte kan visas upp för att man smutsat ner den på ett helt oacceptabelt sätt.

Under flera år har det visserligen gjorts en del insatser så som städmästare har införts i ett par stadsdelsnämnder, det har satsats mer pengar i budget för att klara av städningen av våra gemensamma ytor. Det finns nog fler papperskorgar i Stockholm än någon annan lika stor stad. Uppenbarligen har detta inte hjälpt, nedsmutsningen fortsätter.

Detta är dock inte enbart ett problem som berör innerstaden, trots uttalanden från borgarråd i majoriteten, så berör den yttre miljön i ytterstaden väldigt många människor. I vissa områden är nedsmutsning av bl.a. sopor som kastas ut genom fönstren ett allvarligt problem. I andra områden finns strövområden och naturområden som inte städas mer än två gånger per år.

Staden måste ta ett rejält grepp om detta. Det handlar om att göra näringslivet delaktigt i ansvaret för nedsmutsningen, det handlar om att få Stockhol-

marna medvetna om nedsmutsningen, det handlar om att få stadsdelsnämnderna medvetna om det stora ansvar de har för att hålla sina områden rena och snygga. Det handlar om att rutiner måste ses över. Det handlar om att tillföra ytterligare medel för att kunna klara detta.

Målet skall vara att Stockholm skall vara Europas renaste stad. Måhända är detta en gammal klyscha, men det är viktigt att alla har ett mål att arbeta efter.

Jag yrkar att

1. en kraftfull satsning skall göras för att få en renare stad
2. städning skall ske av våra gator och torg dagligen eller i varje minst tre dagar per vecka
3. grönområden skall städas minst en gång per månad i varje fall under barmarkstider
4. de delar av näringslivet som bidrar till att öka nedsmutsningen skall involveras i arbetet med denna satsning
5. information om vårt gemensamma ansvar skall produceras regelbundet och annonseras på lämpliga platser
6. utbildning av berörda nämnder skall hållas i varje fall en gång per mandatperiod
7. tillsammans med bostadsbolagen ta fram strategier för att minska nedsmutsningen i form av utkastade sopor från lägenheterna
8. insatser mot klotter utvecklas och intensifieras.

Stockholm den 19 november 2001

Börje Vestlund